

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/58/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512202952
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2512202952.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému: F. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. N., o zaplatenie 2.308,28 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany, č. k. 12C/287/2013-308 zo dňa 17. marca 2020, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 3, § 39, § 52 ods. 2, § 524 ods. 1, 2, § 525 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení k 30.6.2006, § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom ku dňu 28.10.2008, § 2 ods. 1, § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, s poukazom aj na procesné ustanovenia čl. 4 ods. 1, 2, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2, § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 14.7.2003 uzavreli žalovaní (pôvodne aj žalovaná M. S.) ako dlžníci zmluvu o splátkovom úvere č. 0362172598 so Slovenskou sporiteľňou a. s., ako (pôvodným) veriteľom, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol (pôvodne) žalovaným úver vo výške 1.659,70 Eur (50.000 Sk), ktorý bol úročený pevnou úrokovou sadzbou 8,80 % ročne. Dlžníci sa poskytnutý úver zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 22,24 Eur (670,- Sk), s tým, že splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na deň 20.8.2003 a splatnosť poslednej splátky bola dohodnutá na 20.6.2013. Pôvodný veriteľ predmetnú pohľadávku voči (pôvodným) žalovaným postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0292/1523/2008/1CE zo dňa 22.10.2008 na žalobcu a uvedené postúpenie oznámil žalovaným písomným podaním zo dňa 22.10.2008. Z predloženej špecifikácie predmetnej pohľadávky, ktorá tvorí prílohu č. 1 k uvedenej zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že ku dňu 22.10.2008 predstavovalo omeškanie žalovaných so splácaním 1251 dní t.j. viac ako tri roky (už ku dňu 22.10.2008). Podaním zo dňa 11.1.2012 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 11.1.2012 a vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy, ktorú v uvedenom zosplatnení vyčíslil na 2.308,28 Eur, do 15 dní od doručenia uvedeného oznámenia, ktoré bolo podané na poštovú prepravu dňa 12.1.2011. V tomto zosplatnení je dlžná suma uvedená vo výške 2.308,28 Eur, a zároveň je uvedené, že pozostáva

z vyčíslenej istiny k 22.10.2008 vo výške 2.160,75 Eur a bankou vyrátaných úrokov z omeškania k 22.10.2008 vo výške 147,53 Eur.

4. Právne prvoinštančný súd uzavrel, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu, preto bolo dôvodné žalobu zamietnuť. Medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanými (aj M. S. voči ktorej bolo konanie zastavené) ako dlžníkmi bola dňa 14.7.2003 platne uzavretá zmluva o úvere č. 0362172598, ktorú vyhodnotil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa a keďže prejednávaná vec má spotrebiteľský charakter s poukazom na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2015 aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka. Predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na žalobcu postúpená bankou. Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 ods. 7 zákona o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013). V konaní bolo preukázané, že dňa 22.10.2008 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok č. 0292/1523/2008/1CE medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a postupníkom - žalobcom, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky voči žalovanému. Žalobca nepreukázal, že by pred postúpením pohľadávky vyzval žalovaného na splnenie peňažného záväzku, zmluva o postúpení pohľadávok č. 0292/1523/2008/1CE zo dňa 22.10.2008 je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona o bankách. Následne sa okresný súd zaoberal námietkou žalobcu, že návrh žalobcu nebol rozporovaný zo strany žalovaného, či už po stránke skutkovej alebo právnej s poukazom na uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/2018 zo dňa 4.12.2018 a sp. zn. 24Co/152/2018 zo dňa 19.12.2018. Okresný súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019, v ktorom dovolací súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28.3.2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.4.2018 (publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), z ktorého vyplýva, že „ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. Ďalej uviedol, že v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018 dospel dovolací súd rozborom § 92 ods. 8 zákona o bankách k záveru, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Predmetné ustanovenie nemožno, len na základe jeho zaradenia do konkrétnej časti zákona, chápať ako celok len ako úpravu podmienok, za ktorých môže dôjsť k prelomeniu bankového tajomstva, pretože takáto interpretácia opomína vyššie uvedený zmysel tohto ustanovenia. Z § 92 ods. 8 zákona o bankách teda vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom, pričom neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu tejto zákonnej úpravy než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.). V rozsudku sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 dovolací súd uviedol, že osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Podmienky vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona o bankách dovolací súd označil za špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta zákona o bankách), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje. Dovolací súd konštatoval, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie

pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihladiť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. K dovolateľovej argumentácii ohľadne námietky, že § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky dovolací súd v prejednávanej veci uviedol, že aj keď je uvedené ustanovenie § 92 zákona o bankách systematicky zaradené do štrnástej časti právneho predpisu s názvom Bankové tajomstvo, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt, mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol. Podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevyklúčujú, ale práve naopak sa prekrývajú. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že právnu otázku nastolenú dovolateľkou dovolací súd už v minulosti vo vyššie uvedených konaniach posudzoval a vyriešil, z dôvodu ktorého nie je daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku opätovne riešil. Dovolací súd vo vyššie uvedených konaniach vyriešil právnu otázku tak, že § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 OZ. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukovú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavujú len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení. Na rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihlada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 7 zákona o bankách, bol postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávkou uplatňuje, povinný tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Žalobca nepreukázal, že by v čase, keď mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovanému postúpená (22.10.2008), boli tieto podmienky postúpenia splnené. Možno síce považovať za dokázanú požiadavku 90-dňového omeškania, nebolo však dokázané, že by bol žalovaný aj písomne (porov. § 92 ods. 7 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Žalobca tak nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle

§ 92 ods. 7 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná) a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. V bode 18.16 Všeobecných podmienok banky Klient (žalovaný) síce súhlasil, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky, podľa názoru súdu však tento súhlas nezbavuje banku povinnosti pri postúpení pohľadávok postupovať v zmysle § 92 ods. 7 zákona o bankách, ktoré povinnosti v časti výzvy žalovanému splnené neboli. Ustanovenie § 89 ods. 1 ani iné ustanovenie zákona o bankách účinné v čase uzavretia zmluvy o úvere a v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, neumožňovalo banke a jej klientovi upraviť si práva a povinnosti z obchodov odchylné od tohto zákona alebo osobitného predpisu (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/138/2018 zo dňa 16.10.2018).

5. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Nakoľko žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, žalovaný by mal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške, avšak žalovanému však žiadne trovy v konaní nevznikli, preto mu náhradu trov konania nepriznal podľa čl. 4 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie výlučne zamietajúceho výroku podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie, ktorým navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť a priznať mu nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania s poukazom na 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že v konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky Slovenská sporiteľňa, a.s. dodržala všetky podmienky, ktoré ukladá § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní čo len časti svojho peňažného nároku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v zmysle prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok ku dňu postúpenia pohľadávky v nepretržitom omeškaní po dobu 1251 dní) a zároveň bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu svojho peňažného záväzku. V konaní tvrdil a tvrdí, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Keďže skutkové tvrdenia žalobcu neboli protistranou popreté, v zmysle ust. § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku ich bolo podľa názoru žalobcu potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo v konaní potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením (ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi), že žalovaný boli v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň boli pred postúpením pohľadávky postupcom opakovane vyzvaní k úhrade svojho peňažného záväzku. Podporne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/124/2018 a sp. zn. 24Co/152/2018. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobca preukázal predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok.

7. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu sa nevyjadril.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) s výnimkou zamietnutia návrhu na prerušenie konania a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

9. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola pôvodne žaloba žalobcu voči žalovaným 1. a 2. na zaplatenie sumy 2.308,28 Eur, úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 2.160,75 Eur od 2.2.2012 do zaplatenia.

10. Prvým rozsudkom v podaní (č. k. 12C/287/2013-148 zo dňa 12.5.2015) súd prvej inštancie prvým výrokom v poradí zrušil platobný rozkaz č. k. 7Ro/52/2012-22 zo dňa 15.5.2012, druhým výrokom v poradí návrh (akt. žalobu) zamietol, tretím výrokom v poradí odporcovi 1. (akt. žalovanému 2.) a odporcovi 2. (akt. žalovanému 2.) náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 9Co/20/2017-77 zo dňa 19.9.2017 na základe odvolania žalobcu rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 12C/287/2013-148 zo dňa 12.5.2015 v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi predložené listinné dôkazy a vykoná dokazovanie v konaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a preskúma tak nárok žalobcu aj z hľadiska aplikácie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. K možnosti prevodu nezosplatneného úveru zmluvou o postúpení pohľadávky banky na tretí subjekt, ktorý nemá postavenie banky a nemá bankové povolenie na vykonávanie tejto činnosti uviedol, že banky a pobočky zahraničných bánk sú oprávnené v súlade s § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka postúpiť svoje pohľadávky tretej osobe, musia však súčasne dodržať ustanovenia zákona o bankách o ochrane bankového tajomstva.

11. Uznesením č. k. 12C/287/2013-255 zo dňa 20.5.2019 prvoinštančný súd konanie voči žalovanej 1. (M. S.) zastavil (I. výrok) a žalobcovi voči žalovanej 1. nepriznal náhradu trov konania (II. výrok), právoplatné dňa 20.7.2019.

12. Predmetom konania na súde prvej inštancie zostala požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 2.308,28 Eur, úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 2.160,75 Eur od 2.2.2012 do zaplatenia (iba) voči žalovanému (pôvodne 2.) F. S..

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť či prvoinštančný súd rozhodol správne ak nárok žalobcu (zaplatenie sumy 2.308,28 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.160,75 eur od 2.2.2012 do zaplatenia) zamietol. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania a podstatnou spornou otázkou, či súd prvej inštancie správne právne posúdil uplatnený nárok, ktorý zamietol z dôvodu nepreukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

14. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

15. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 14.7.2003 bola medzi právnym predchodcom žalobcu ako bankou a žalovaným (pôvodne aj žalovanou 1.) uzavretá zmluva o splátkovom úvere č. 0362172598, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 Eur), s dohodnutým úrokom 8,80 %, splátkou 670,- Sk (22,24 Eur) mesačne, s dátumom prvej splátky 20.8.2003, konečnou splatnosťou 20.6.2013. Žalobca uzavrel dňa 22.10.2008 s pôvodným veriteľom žalovaných (Slovenská sporiteľňa, a.s.) Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0292/1523/2008/1CE, predmetom ktorej bolo mimo iného i postúpenie pohľadávky voči žalovanému (aj pôvodne žalovanej 1.) zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0292/1523/2008/1CE. Právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému (aj pôvodne žalovanej 1.) postúpenie pohľadávky listom zo dňa 22.10.2008. Listom zo dňa 11.1.2012 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 11.1.2012 (výška pohľadávky k 11.1.2012 vo výške 2.308,28 Eur).

16. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal

dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

17. Predmetom konania je pohľadávka, ktorej zaplata sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) zo zmluvy, ktorú tento uzavrel so žalovaným (pôvodne aj žalovanou 1.) Ako už bolo konštatované vyššie, bolo preto potrebné, aby v prvom rade žalobca preukázal svoju aktívnu legitimáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Zo spisu vyplýva, že na preukázanie svojej aktívnej legitimácie súdu prvej inštancie predložil žalobca kópiu zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.10.2008 uzavretú medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.r.o., teda žalobcom, oznámenie právneho predchodcu zo dňa 28.10.2008 adresované žalovaným o postúpení pohľadávky ako aj vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 11.1.2018 spolu s výzvou na zaplata pohľadávky vo výške 2.308,28 Eur ku dňu 11.1.2012 žalobcom. Stranou v spore sa niekto môže stať bez toho, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či stranou objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

18. Podľa § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len zákon o bankách), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Ustanovenie § 92 ods. 7 (aktuálne 92 ods. 8) zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postúpiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postúpiteľná. Ak určitá pohľadávka nie je postúpiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi.

20. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone

o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami.

21. Z ustanovenia § 92 ods. 7 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (§ 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 7 zákona o bankách. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 22.10.2008 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor so zákonom). Obdobne rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/26/2017: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úprava má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ)“.

22. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 7 (aktuálne 8) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkovej vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

23. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. zákona o bankách). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 7 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Pričom slovné spojenie „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu na iný subjekt. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosti zmluvy o postúpení (napr. kvôli nedostatočnej identifikácii pohľadávky) sa účinky tejto neplatnosti prejavujú len medzi postupcom a postupníkom, no voči dlžníkovi je takéto postúpenie podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípadoch uvedených v § 525 Občianskeho zákonníka ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

24. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 7 zákona o bankách je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

25. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 7 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. I keď pre platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách podľa odvolacieho súdu nevyplýva podmienka jej splatnosti, predmetné zákonné ustanovenie ale vyžaduje predchádzajúcu písomnú výzvu banky na splnenie si povinnosti dlžníkom. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že banka klienta (dlžníka) pred postúpením písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie už len týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

26. V danom prípade zo spisu nevyplýva, že by žalobca preukázal, že v čase, kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne, a.s., voči žalovaným naňho dňa 22.10.2008 postúpená, boli podmienky postúpenia podľa § 92 ods. 7 zákona o bankách splnené. Teda žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky vyzval žalovaných na splnenie jeho záväzku (§ 92 ods. 7 zákona o bankách vyžaduje, aby bol žalovaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere vyzvaný), čo žalobca v konaní nepreukázal, keď súdu predložil (iba) oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti pohľadávky zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 14.7.2003, ktorá obsahuje aj výzvu na zaplatenie sumy 2.308,28 Eur, ktoré realizoval (iba) žalobca. Okresný súd teda správne uzavrel, že žalobca v konaní nepreukázal, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomne vyzval žalovaného (pôvodne aj žalovanú 1.) na splnenie peňažného záväzku (jej odoslanie, resp. doručenie predmetnej výzvy žalovaným). V dôsledku uvedeného nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná, aj keby bolo žalovanému doručené oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky, čo však v konaní preukázané nebolo), a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom. Žalobca teda nepreukázal ani to, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie. Pričom požiadavku doručenia výzvy podľa § 92 ods. 7 zákona o bankách bolo možné naplniť predložením napr. predložením poštového podacieho lístka, doručenkou a podobne, obdobne napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa sp. zn. 6Co/757/2015, avšak v prvom rade bolo potrebné preukázať samotnú existenciu takejto výzvy.

27. Je nesporné, že žalobca v konaní neunesol svoju dôkaznú povinnosť relevantným spôsobom nepreukázal, že pohľadávka voči žalovaným bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 7 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná, aj keby bolo žalovanej doručené oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanej uplatňovať pred súdom. Keďže podľa preukázaného, v danom prípade táto zákonná podmienka splnená nebola, na čo poukázal i súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, žalobca v tomto smere neunesol svoje dôkazné bremeno, k postúpeniu pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s., na žalobcu došlo v rozpore so zákonom a preto je takýto právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka skutočne neplatný.

28. Podľa § 132 ods. 1 CSP <., v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

29. Podľa § 191 ods. 1 CSP <., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

30. Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

31. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP <. je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

32. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých súd skonštatoval, že Občiansky súdny poriadok <. ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania. (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 <. a pod R 125/1999). Odňatie možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti dovolania nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykoná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. apríla 2012, sp. zn. 6 Cdo 51/2012 <.). Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. <. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.09.2011, sp. zn. 6 Cdo 153/2011 <.).

33. Odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykoná ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 157 ods. <. 2 Občiansky súdny poriadok).

34. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uzatvára, že Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku voči žalovaným (ktorá je predmetom tohto sporu) žalobcovi len po tom, ak boli žalovaní napriek písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke a to aj bez súhlasu žalovaných. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadiť ako na nepostúpiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie

by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom bola i samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostúpiteľnej pohľadávky absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky prihliadnuť. Žalobca tak nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, a preto bolo dôvodné jeho žalobu zamietnuť, ako to správne uzavrel už súd prvej inštancie.

35. K námietke odvolateľa, že žalovaný bol v zmysle prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok ku dňu postúpenia pohľadávky v nepretržitom omeškaní po dobu 1251 dní a zároveň bol postupom opakovane vyzvaný na úhradu svojho peňažného záväzku, odvolací súd uvádza, že interpretácia, resp. výklad právnej normy je nevyhnutnou súčasťou tak právnej teórie, ako aj právnej praxe. Právny výklad je integrálnou súčasťou procesu aplikácie práva, čo sa najzreteľnejšie prejavuje v súdnej aplikácii práva. Úlohou výkladu je konkretizácia zákona v danom prípade, teda úloha aplikácie práva. Predstavuje predovšetkým proces objasňovania zmyslu, obsahu a významu textov prameňov práva ako nosičov právnych pravidiel. Cieľom interpretácie právnych noriem je zisťovať a objasňovať ich obsah, často aj nad rámec gramatického výkladu. Nemožno lipnúť na formalistickom výklade bez prihliadnutia na právne princípy, ktoré sú výrazom hodnôt. Samotný výklad v niektorých prípadoch značne presahuje rozsah textu prameňov práva a je výsledkom právno-kreatívnej činnosti sudcov. Právny výklad je racionálna činnosť, ktorá dáva zmysel právnemu textu, pričom požiadavka racionality je kľúčová. Teleologický výklad právnej normy postihuje zmysel resp. cieľ právnej normy v súvislosti s najvšeobecnejšími podmienkami, v ktorých sa má norma realizovať. Ide o hľadanie účelu zákonného ustanovenia a to v kontexte spoločenských podmienok v okamžiku interpretácie. Pre výklad právneho predpisu je rozhodujúca v ňom vyjadrená vôľa zákonodarcu, ktorú možno objektívizovať tak, ako to vyplýva zo znenia zákonného ustanovenia a významových súvislostí, do ktorých je zaradené. Sudca sa pritom nemusí zastaviť u doslovného znenia normy. Viazanosť zákonom neznamena viazanosť písmenami spolu s nutnosťou doslovného výkladu, ale väzbu na zmysel a účel zákona.

36. Podľa názoru odvolacieho súdu ustanovenie § 92 ods. 7 zákona o bankách treba vykladať v celom kontexte tak, že banka môže postúpiť pohľadávku aj bez súhlasu klienta v prípade, ak je klient napriek písomnej výzvy banky, v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Ak však klient pred postúpením uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, a jeho omeškanie nepresiahlo jeden rok, už nemôže banka peňažný záväzok postúpiť. Ak klient pred postúpením síce uhradil banke omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, avšak súčet jeho omeškaní presiahol jeden rok, môže banka peňažný záväzok (ešte nesplatený) postúpiť (aj bez súhlasu klienta), ale zákonná podmienka predchádzajúcej bezvýslednej písomnej výzvy klienta na plnenie, musí byť splnená i v takomto prípade. V prípade, že tieto podmienky kumulatívne splnené neboli, postúpenie pohľadávky na žalobcu, ako právny úkon, je pre rozpor so zákonom absolútne neplatné (§ 39 OZ). Následkom toho je nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvej inštancie, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil jeho postup okresného súdu ako správny a konštatuje, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené.

37. Pokiaľ žalobca potrebné zistenia v konaní odvodzuje od jeho nerozporovaného tvrdenia na základe ustanovenia § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, takýto postup v spotrebiteľských sporoch (§ 290 - § 306 Civilného sporového poriadku) nepovažuje odvolací súd za náležitý v prípade, že súd požaduje skutočné preukázanie žalobcom tvrdenej skutočnosti. Súdom prvej inštancie požadovaný relevantný dôkaz o existencii a doručení výzvy banky žalovaným pred postúpením pohľadávky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 7 zákona o bankách, ktorý mohol vykonať aj bez návrhu. Uvedený postup súdu prvej inštancie je v súlade s ustanovením § 295 Civilného sporového poriadku (Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.) a zásadami, na ktorých spočíva konanie s tzv. slabšou stranou. Posúdenie splnenia podmienok na postúpenie pohľadávky bankou podľa ustanovenia § 92 ods. 7 zákona o bankách je nevyhnutné pre vyhodnotenie právneho úkonu postúpenia z hľadiska jeho platnosti, resp. absolútnej neplatnosti, čo má priamy vplyv na posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu, teda na výsledok samotného sporu. Za stavu, kedy súd v spotrebiteľskom súdnom spore trvá na dôkaze, pričom dodávateľ, resp. jeho právny nástupca nepreukáže existenciu ním tvrdenej skutočnosti, ktorá má byť dokazovaná preukázaná, ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nespornosti nepopretých skutkových tvrdení sa neuplatní. Súdom je totiž vždy povinný ex offa skúmať

aktívnu legitímáciu žalobcu a taktiež je ex offo povinný poskytnúť ochranu spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane, a to aj v prípade, že sa spotrebiteľ svojich práv v konaní nedovoľáva. Námiety žalobcu s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolací súd považuje za neopodstatnené. V tejto súvislosti ešte dopĺňa, že z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalobca ani v podanej žalobe a ani neskôr neuplatnil tvrdenie, že o existencii výzvy právneho predchodcu žalobcu voči žalovaným na splnenie peňažnej pohľadávky pred postúpením. Žalobca na existenciu výzvy, jej odoslanie a doručenie tejto výzvy žalovaným nepredložil a nenavrhol ani žiaden dôkaz. Skutkové tvrdenie žalobcu o existencii, odoslaní a doručení predmetnej výzvy žalovaným v tomto súdnom konaní uplatnené nebolo, preto nemohlo dôjsť ani k jeho popretiu ani potvrdeniu zo strany žalovaných, preto neprichádza do úvahy aplikácia § 151 ods. 1 CSP.

38. Súd prvej inštancie v danej veci postupoval zákonom predpísaným spôsobom, neporušil procesné normy a nedopustil sa väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolaciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

39. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

40. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti (prvý výrok v poradí), vrátane rovnako vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutý) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu vecnej správnosti vo výroku potvrdil.

41. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP <. spojení s § 396 ods. 1 CSP <.), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP <. v spojení s § 396 ods. 1 CSP <. musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP <. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

43. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu, ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

44. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo juris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP <. v spojení s § 396 ods. 1 CSP <. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

45. Odvolací súd s ohľadom na vyššie uvedené žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

46. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).